

Oulu 19.4.1970

P A N U :

RUISKUHUONEENRANTA, NARIKAN- RANTA, "KULTARANTA" ...



Lähden tänään Kauppatorille tavallista uteliaampana. Oulu-seura on kutsunut prumineeraamaan. Kokoonnutaan Kauppahallin edessä, missä arkisin toriparlamentti kokoontuu. Toivon kohtaavani monijäsenisen "parlamentin", sillä Oulu-tuntemuksessani on monta aukkoa. Vaikka tiedänkin Kauppatorin ja Kuusiluodon välisestä maastosta jotain, ei minulla kuitenkaan ole yleiskuvaa esim. rantaviivan syntymisen aikataulusta.

Ensiksikin silinä on Höckertin-Jurvelinin kulmaus, josta en tiedä muistiinpanun muuta kuin Höckertin talon vaiheet, jotka Kaltiolehti julkaisi niihin aikoihin kun tämä Nante Pyykön omistama ent. Toppila-yhtiön pääkonttori (ja mm. Liiton väliaikainen toimistatalo) muuttui Oulun ensimmäiseksi ylioppilastaloksi. Kirjoitettiin vuosiluku 1960.

Kauppahalli on ollut palkallaan

niin kauan kuin muistan. Rantaan tulee kuitenkin tänään eräitä, jotka muistavat kauemmas. Ensimmäinen sellainen setä, joka satui puhumaan minulle ajasta ennen hallia, tunsin nimen Ernst Boström. Toverit puhuttelivat häntä Jeesiksi. Hän kertoi hyvin muistavansa ajan, jolloin uitettiin hevosta Saaristonkadun ja Rantakadun kulmauksessa, siinä, mistä äskettäin purettiin Karjapohjolan entinen pääkonttorirakennus, alkujaan Karjanmyyntiosuuskunta Pohjolan rakennuttama. Oliko näin? Jälkiklassismia edustava talo, joka paljon muistutti Liljeblomin taloa Torikatu 30, oli "nuori", vuodelta 1918, ja silloisen lääninarkkitehdin Harald Anderssinin käsialaa. Tyyliiltään se poikkesi paljon Andersinin Pallaksesta ja Puistotalosta.

Niin, rannasta pistäikse siis lahdelta "Hallin takaa" Rantakadulle,

joka ei sillä kohtaa oikeastaan ollutkaan. Useimmat nykyisistä ranta-aitoistamme, suolamakasiineista, olivat omalla niemekkeellään, jota edelleen kutsuttiin Pikkusaareksi, toisinaan myös Rottasaareksi. Syyn voi arvata. Niihin aikoihin, jotka siis Jeesi hyvin muisti, niin hyvin muistaa — E. H. Juntumaa, saati Kustaa Lipponen — ja tietää Limppulahen Luusi & k:nit, oli Oulun ensimmäinen sähkölaitos jo aloittanut Kiikelissä. Kesäisin soutivat tervaveneet tähän Narikanrantaan, niin kuin Teuvo Pakkala Oulua soutamassakirjassaan kuvaa, ja talvisin jutivat makasiinin luo ylimaiden porraidot, niin kuin vanhat valokuvat kertovat.

Se taisi Narikkakin olla olemassa jo toista sataa vuotta sitten?

Flinchin Erkki puhui minulle kerran "Kultarannasta". Panen sen sitaatteihin, kun on pakko myöntää, etten muuta tiedä, kuin että siinä Pikisaaren ja Kuusiluodon välillä... Kaipa se rannassa selviää!

Sonnisaari, syntymäsaareni, oli Sonnisaari niin kuin on saari vieläkin, mutta ennen oli myös Kuusiluoto — luoto, saari. Sen erotti mantereesta Myllyoja, jonka uran vieläkin voi "haistaa", kun arvaa kulkea Hollihaan oikein.

Taitaa riittää asiaa. Oli puhe tavata kello 15.